

Alpár Irén

Alszeghy Irma

pályája zökkenő nélkül, úgyszólván máról-holnapra szökött fel a sikerek csúcspontjára. 1924. jan. 7. mutatkozott be az *Operaházban* »Rigoletto« *Gilda* szerepében, majd Wlassics Gyula báró az Operaházhoz szerződtette. 1924. aug. 23-án a *Király Színházban* kezd vendégszereplési sorozatot, a *Három a kislány* c. operett *Médi* szerepében. Ezután egy csapásra beérkezik az elsők közé, több ízben vendégszerepel a *Városi Színházban* és minden egyes fellépését csak a legnagyobbaknak kijáró lelkesedéssel fogadja a közönség. Híre eljut külföldre is, úgy hogy 1926. júl. 27-én búcsúfellépést tart a Városi Színházban, miután előzően a berlini Staatsoper-hez szerződött. 1925. máj. 28. házasságot kötött Stengel Kornél földbirtokossal.

Alpár Irén, színésznő. Sz. 1869. Zomborban, megh. 1917. febr. 2. Budapesten. Pályáját vidéken kezdte, majd felerült a fővárosba, a *Népszínházhoz* és utóbb a *Végszínházhoz*. 1907-ben elvesztette a szemevilágát, majd nemsokára elborult az elméje is. Így érte utól a halál.

Alpári Lajos, színműíró, sz. 1867. aug. 27. Vácott. Egyetemi tanulmányai végeztével előbb tanár, azután hírlapíró lett. 1897. kinevezték Pozsony vm.-be *segéd-tanfolyagfelőlnök*. Bánffy Dénes c. drámáját a *Kisfaludy-Társaság* dícséretben részesítette.

Alpáthosz, vagy hamis páthosz, a színészeknél gyakran fellelhető játékmódor, népszerű hatások keltésére. Visszatetsző, hazug eszköze a lélek nélküli, át nem érzett játéknak.

Alsdorf Károly, német színigazgató, 1860. aug. 26. nyitotta meg Pesten a lövölde melletti *Thália* színházát. 1861-ben Molnár György köt vele szerződést, hogy A. K. negyven előadást tart, féljövédelmre, Molnár György budai nyári színházában.

Alsóalap, fejérm.-i nagyközségben 1860. jan. 2. Tóth János színtársulata járt. A helyi levelező a tagok közül Bakó Gábort és nejét, valamint Balogh Györgyöt a jobbak közt említi.

Alsódabas pestmegyei (alsódabasi járás) nagyközségben 1837. szept. 7-én Balogh István társulata játszik. (Hihetőleg első ízben.) Többek között színre került a *Botesinálta doktor és Romeo és Julia*, ez utóbbi 19 frt jövedelemmel.

Alsólendván (Zalamegye) a régibb adatokból megtudjuk, hogy 1855. jún. 9-től Szöllőssy—Szuper társulata működött. Ismertebb tagok voltak: Szuper és neje, Völgyi és Sipos. 1858. aug. havában ismét Szupert hívták meg, akit, nyilván jóhírnevére való tekintettel, 14 előadásra szóló 300 frt-nyi bérlet-biztosítással lettek meg.

Alsóvilágítás, másképp rivalda-világítás (*lávvilágítás*), arra szolgál, hogy a színpadon, a más világításból keletkező esetleges színfoltot vagy árnyékot (az arcból) eltüntesse.

Alszeghy Irma, színésznő, a Nemzeti Színház örökös tagja, sz. 1865. febr. 26-án, Pesten. Már 4 éves korában játszott a »Tündérlak Magyarhonban« c. népszínműben. A debute nagyszerűen sikerült, úgy, hogy ezentul reá bízták a gyermekszerepeket; 14 éves korában beiratkozott a színiakadémiára, amelynek elvégzése után, 1884-ben, Paulay nyomban leszerződtette a Nemzeti Színházhoz, mint ösztöndíjas tagot. Ettől fogva állandóan és fokozatosan fejlődött és emelkedett annak elsőrendű tagjává, eleinte mint u. n. naiva, később mint fiatal hősnő és drámai szende. 1888. febr. 7-én férjhezment Császár Imréhez, akivel együtt végezte el a színiakadémiát. Legismertebb sikerét a »Himfy dalai«-ban aratta. 1918. jan. 6-án a Nemzeti Színház örökös tagjává nevezték ki. 1924. jún. 21-én aranygyűrűvel tüntették ki; ugyanez év július havában nyugalomba vonult. Soha sem kereste a külső sikert és nagyhangú reklámot és ezért a köztudatban nem foglalta el az őt megillető helyet, holott aszszonyosan meleg lényének egyszerűsége és közvetlensége, finom beszédmodora, az átélés tökéletes intenzitása a magyar színpad egyik legnagyobb és legnemesebb értékévé tette. Azok közé tartozik, akiknek a magyar színpadi kultúra modern fejlődésében és nagyszerű lendületében diadalmas